# DOMSTOLENS DOM
22. februar 1989 *

I sag 54/87,

**Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber**, ved juridisk konsulent John Forman og Eugenio de March, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

**Den Italienske Republik**, ved professor Luigi Ferrari Bravo, leder af Udenrigsministeriets Afdeling for Internationale Tvister, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato Oscar Fiumara, og med valgt adresse i Luxembourg på den italienske ambassade, 5, rue Marie-Adelaïde,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det statueres, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EØF-Traktaten, idet den

— har afvist at betale morarente, jfr. herved artikel 11 i Rådets forordning nr. 2891/77 af 19. december 1977 — om gennemførelse af afgørelsen af 21. april 1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansielle bidrag med Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 336, s. 1) — som følge af en fejlagtig klassificering af visse toldbeløb i de første tre måneder af 1980,

— med hensyn til den tilsvarende fejl i månederne maj og juni 1980 ikke har meddelt Kommissionen de nødvendige oplysninger med henblik på, at morarenten kan beregnes, samt

* Processprog: italiensk.

— ikke har meddelt Kommissionen, om og hvornår tilsvarende fejl er begået og eventuelt berigtiget inden den 1. januar 1980,

har

DOMSTOLEN,

sammensat af præsidenten O. Due, afdelingsformændene T. F. O'Higgins og F. Grévisse, dommerne G. F. Mancini, C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, M. Díez de Velasco og M. Zuleeg,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 17. november 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 13. december 1988,

afsagt følgende

## Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 20. februar 1987, har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-Traktatens artikel 169 anlagt sag med endelig påstand om — efter at Kommissionen har frafaldet to andre påstande — at det statueres, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Traktaten, idet den har afvist at betale morarenter, jfr. herved artikel 11 i Rådets forordning nr. 2891/77 — om gennemførelse af afgørelsen af 21. april 1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansielle bidrag med Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 336, s. 1) — som følge af en fejlagtig klassificering af visse toldbeløb i de første tre måneder af 1980.

2 Det fremgår af sagen, at toldmyndighederne i Ravenna i de første måneder af 1980 fejlagtigt bogførte visse EØF-toldbeløb som EKSF-toldbeløb, dvs. som nationale indtægter. EØF-toldbeløbene er imidlertid egne indtægter for Fællesskaberne,

jfr. afgørelsen af 21. april 1970, som gennemføres ved den ovennævnte forordning. Fejlen blev berigtiget i toldmyndighedernes bogholderi i juli 1980 i forbindelse med en kontrol, som blev gennemført af de italienske myndigheder under medvirken af Kommissionens tjenestegrene. Kommissionen kunne den 20. september 1980 disponere over de til tolden svarende beløb, idet de blev krediteret Kommissionens konto »egne indtægter« hos den italienske finansforvaltning.

Under henvisning til ovennævnte forordnings artikel 11 anmodede Kommissionen de italienske myndigheder om at betale morarenter af de beløb, der var resultatet af berigtigelsen, beregnet for perioden mellem det tidspunkt, hvor beløbene skulle have været krediteret Kommissionens konto, og det tidspunkt, hvor beløbene faktisk blev krediteret.

Artikel 11 bestemmer, at enhver forsinkelse af krediteringen af Kommissionens konto »egne indtægter« medfører, at den pågældende medlemsstat skal betale en rente, hvis sats fremgår af artiklen.

De italienske myndigheder afviste kravet som uhjemlet.

Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Der skal indledningsvis redegøres for den ved den omtvistede forordning indførte ordning, hvis formål ifølge forordningens næstsidste betragtning er at tillade Fællesskaberne at disponere over de egne indtægter under de bedst mulige betingelser.

De afgifter, som i medfør af Rådets afgørelse 70/243 af 21. april 1970 (EFT 1970 I, s. 201) udgør Fællesskabernes egne indtægter — hvorved der navnlig er tale om afgifter opkrævet i henhold til Den Fælles Toldtarif — fastlægges, jfr. artikel 1 i

ovennævnte forordning nr. 2891/77, af medlemsstaterne i overensstemmelse med deres administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, og afgiftsbeløbene stilles til Kommissionens rådighed på de i forordningen fastsatte betingelser.

9 Efter forordningens artikel 2, stk. 1, gælder at, »en fordring er fastlagt, så snart det tilsvarende krav er behørigt fastslået af medlemsstatens kompetente tjenestegren eller organ«.

10 Ifølge forordningens artikel 7, stk. 2, skal de fastlagte fordringer opføres på regnskabet over de »egne indtægter«, som føres af hver medlemsstat, senest den 20. i den anden måned efter den måned, i hvilken fordringen er fastlagt. I medfør af artiklerne 9, stk. 1, og 10, stk. 1, skal medlemsstaterne inden for samme frist kreditere de fastlagte egne indtægter på den konto for »egne indtægter«, der er oprettet i Kommissionens navn hos finansforvaltningen eller hos det af medlemsstaten udpegede organ.

11 Det fremgår af de ovennævnte forskrifter, at det påhviler medlemsstaterne at drage omsorg for, at Kommissionen kan disponere over en afgift, der udgør en egen indtægt, senest den 20. i den anden måned efter den måned, i hvilken den til afgiften svarende fordring forskriftsmæssigt er blevet fastlagt af medlemsstatens kompetente tjenestegren eller organ.

12 Der må tillige henvises til Domstolens faste praksis (jfr. bl. a. dom af 20. marts 1986, Kommissionen/Forbundsrepublikken Tyskland, 303/84, Sml. s. 1171), hvorefter de ved forordningens artikel 11 hjemlede morarenter skal betales ved »enhver forsinkelse« og er forfaldne, uanset grunden til den forsinkede kreditering af Kommissionens konto.

13 Den Italienske Republiks regering har imidlertid gjort gældende, at der konkret ikke er indtruffet nogen forsinkelse ved krediteringen af Kommissionens konto. Ifølge italiensk lovgivning, som finder anvendelse i medfør af forordningens artikel 1, indebærer fastlæggelsen af et krav ikke blot den teknisk-juridiske fastlæggelse af den pågældende afgift, men også dens erlæggelse og bogføring. Efter regeringens

opfattelse følger det heraf, at den bogføringsfejl, der blev begået af toldmyndighederne i Ravenna, må være omfattet af fastlæggelsen af fordringerne i forordningens artikel 2, stk. 1's forstand.

14 Ifølge den italienske regering kan en sådan fejl berigtiges i medfør af samme artikels stk. 2, der er sålydende: »Når en fastlæggelse i henhold til afsnit 1 skal berigtiges, foretager medlemsstatens kompetente tjenestegren eller organ en ny fastlæggelse«. Den foretagne berigtigelse i toldmyndighedernes bogholderi af juli 1980 udgør derfor en ny fastlæggelse, der, jfr. forordningens artikel 8, først skal opføres i regnskabet over »egne indtægter« i den måned, hvori den er foretaget.

15 Heri kan der ikke gives regeringen medhold. Efter forordningens artikel 1 fastlægges de egne indtægter ganske vist af medlemsstaterne i overensstemmelse med deres administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, men artikel 2, stk. 1, bestemmer tidspunktet for fastlæggelsen. Ifølge artikel 2 anses en fordring for fastlagt, så snart det tilsvarende krav er behørigt fastlået.

16 Det er ubestridt, at kravene er blevet fastslået og erlagt forskriftsmæssigt, og der er mellem parterne enighed om, at den af toldmyndighederne begåede fejl ikke angår spørgsmålet om tarifering af varer, men alene det forhold, at fordringerne er blevet bogført som nationale indtægter og ikke som egne indtægter for Fællesskaberne. Berigtigelsen af en sådan rent intern bogføringsfejl i den kompetente tjenestegren eller det kompetente organ berører på ingen måde fastslåelsen af kravet, hvorfor der ikke kan foreligge »en ny fastlæggelse« efter betydningen i forordningens artikel 2, stk. 2, som medfører en udskydelse af den frist, der er fastsat for at stille det fastlagte beløb til Kommissionens rådighed.

17 De til de omtvistede fordringer svarende beløb, der blev fastlagt i januar, februar og marts 1980 af toldmyndighederne i Ravenna, blev således med forsinkelse krediteret Kommissionens konto »egne indtægter«, og det påhviler derfor Den Italienske Republik til Kommissionen at betale de renter af beløbene, som er foreskrevet i artikel 11 i forordning nr. 2891/77.

18 Det må derfor fastslås, at Den Italienske Republik ikke har overholdt sine forpligtelser efter EØF-Traktaten, da den har afvist at betale morarente, jfr. artikel 11 i Rådets forordning nr. 2891/77, som var skyldige på grund af fejlagtig bogføring af visse toldbeløb i januar, februar og marts 1980.

**Sagens omkostninger**

19 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der har tabt sagen, til at betale sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

20 Med hensyn til de to påstande, Kommissionen har frafaldet under sagen, bemærkes, at det fremgår af procesreglementets artikel 69, stk. 4, afsnit 1, at den part, som hæver en sag, dømmes til at afholde omkostningerne, medmindre den anden parts forhold gør ophævelsen berettiget. Konkret drejede de to påstande sig om, at sagsøgte havde undladt at tilstille Kommissionen visse oplysninger. Da de pågældende oplysninger først blev givet efter sagens anlæg, må det fastslås, at de hertil svarende påstande under sagen og Kommissionens efterfølgende frafaldelse af dem skyldes sagsøgtes forhold, hvorfor sagsøgte tillige bør pålægges omkostningerne for denne del af sagen.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

**1) Den Italienske Republik har ikke overholdt sine forpligtelser efter EØF-Traktaten, idet den har afvist at betale morarenter, jfr. artikel 11, i Rådets forordning nr. 2891/77 af 19. december 1977 om gennemførelse af afgørelsen af 21. april**

1970 angående udskiftning af medlemsstaternes finansielle bidrag med Fællesskabernes egne indtægter, som var skyldige på grund af fejlagtig bogføring af visse toldbeløb i januar, februar og marts 1980.

2) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.

Due O'Higgins Grévisse Mancini

Kakouris Schockweiler Moitinho de Almeida Díez de Velasco Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. februar 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

O. Due
Præsident